

3. Іжа М., Радченко О. Громадський контроль в системі публічного управління як ефективний інструмент експертизи державно-управлінських рішень. *Публічне управління: теорія та практика*. 2012. № 4(12). С. 74–79.

4. Кравець М.О. Громадський контроль у сфері публічного управління. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2017. Вип. 1(2). С. 14-17.

5. Наливайко Т.В. Громадський контроль в Україні як інститут громадянського суспільства: теоретико-правовий аспект : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Львів, 2010. 18 с.

6. Новохацький В. Неурядові організації як фактор розбудови громадського суспільства в Україні : автореф. дис. ... канд. політ. наук : спец. 23.00.02; Дніпропетровський нац. ун-т. Дніпропетровськ, 2005. 16 с.

7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про забезпечення участі громадянськості у формуванні та реалізації державної політики» від 03.11.2010 р. Відомості Верховної Ради України. 2010. № 996.

8. Рабінович П. Громадянське суспільство і правова держава (загальнотеоретичні міркування). *Українське право*. 1996. № 3. С. 22–34.

9. Сківський І.О. Ідеологічні передумови громадського контролю у публічному управлінні: види та зміст. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки*. 2013. № 2(1). С. 145–151.

Палагусинець Р.В.

*кандидат економічних наук, заступник керівника відділу,
Управління забезпечення міжпарламентських зв'язків
Апарату Верховної Ради України*

РОЛЬ ДИПЛОМАТИЧНОЇ СЛУЖБИ В ФОРМУВАННІ ЕФЕКТИВНОГО ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЮ ПОЛІТИКОЮ ДЕРЖАВИ

Тема ролі дипломатичних служб в становленні ефективної зовнішньої політики держави на сьогоднішній день викликає чимало суперечностей, і не втрачає своєї актуальності, бо наша держава розвиває свою зовнішньополітичну діяльність в непростий час значних змін внаслідок глобалізації, військових дій, інформаційного шуму, економічних криз, пандемії. Щоб провести дослідження дипломатичних служб, нами було використано декілька методів: історичний, контент-аналіз, моніторинг. Поєднання цих методів дало змогу вивчити згадане

питання різнобічно. В результаті проведеного дослідження, ми виокремили нові тенденції розвитку дипломатичних служб в епоху глобалізації.

Важливим є розуміння того, що дипломатія і зовнішня політика – це не тотожні поняття. Між ними є суттєва різниця: дипломатія – один із найважливіших засобів зовнішньої політики, але це далеко не єдиний інструмент управління. Крім неї є збройні сили, контррозвідка, культурні та економічні зв'язки. Проте, не варто недооцінювати роль міжнародного права, бо як свідчить історія, ігнорування та недотримання норм права зовнішньої політики та дипломатії, яке притаманне державам, що практикують політику «з позиції сили», зазвичай призводить до конфліктних ситуацій в тому числі й збройних.

Стаття 1 Закону України «Про дипломатичну службу» дає таке трактування: дипломатична служба – це державна служба особливого характеру, яка полягає у професійній діяльності посадових осіб дипломатичної служби, пов'язаній з реалізацією зовнішньої політики України, захистом національних інтересів України у сфері міжнародних відносин, а також прав та інтересів громадян і юридичних осіб України за кордоном [1].

Дипломатія є надзвичайно кодифікованою і формалізованою діяльністю, що здійснюється на підставі Віденської конвенції про дипломатичні відносини 1961 року.

Сучасне міжнародне право в своїх нормах закріпило всі прогресивні законодавчі аспекти, що створювались за всю історію людства. Жодна країна не має права змінювати норми міжнародного права, бо вони є результатом угоди між державами.

Позитивним є те, що норми українського законодавства стосовно дипломатичної служби та зовнішньої політики наближені до загальновизнаних принципів та норм міжнародного публічного права.

Ключовим завданням дипломатії є діяльність держав з урахуванням цих норм в чітких рамках, визначених цим правом. На практиці це означає, що дії, які суперечать змісту міжнародного права, не можуть бути виправдані у процесі здійснення дипломатичної діяльності. Тобто, розрив між дипломатією і міжнародним правом не допускається.

У міжнародному праві відображається не зовнішня політика держав, як така, а тільки результат угоди їх різних зовнішньополітичних напрямів, підсумок узгодження волі держав, виражений відповідними нормами міжнародного права. Саме тому цей результат не завжди

демонструє міжнародно-правову позицію країн на міжнародній арені. Це спричинено тим, що багато напрямів зовнішньої політики зазнають змін внаслідок компромісів та домовленостей.

Важливим інструментом втілення національних інтересів залишаються дипломатичні служби, які працюють над врегулюванням складних відносин великої кількості держав, урядових та неурядових міжнародних організацій, транснаціональних корпорацій. Служби зовнішніх зносин забезпечують зміцнення міжнародних позицій власних країн, їхній вплив на світову політику [2, с. 48].

Отож, дипломатична служба є одним із ключових елементів у сфері державного управління та основою зовнішньополітичної діяльності, це стосується як світових масштабів так і України.

Саме через дипломатію втілюються зовнішні функції держави, вона є основним іміджевим маркером країни загалом. Крім того, дипломатична служба виконує важливе завдання, мабуть, одне із найважливіших – вона виступає своєрідним буфером щодо забезпечення національної безпеки.

Формування і реалізація національних інтересів є предметом особливої уваги державних інститутів, політичних партій, суспільства в цілому. І не останню роль у цьому аспекті відіграє Дипломатична служба України, яка представлена системою органів, серед яких:

- 1) Міністерство закордонних справ України;
- 2) представництва Міністерства закордонних справ України на території України;
- 3) закордонні дипломатичні установи України.

Зараз наша країна знаходиться в умовах перехідного стану, в межах якого відбувається вибір геостратегічних пріоритетів, реалізація яких покладається у першу чергу на систему органів дипломатичної служби [3, с. 23].

Проаналізувавши вищевикладене, можна узагальнити, що дипломатична служба відіграє важливу роль у формуванні зовнішньополітичного вектору та є одним із ключових елементів у сфері державного управління. Так склалося історично, цей висновок не новий. Адже, роль дипломатії, як знаряддя зовнішньої політики країни, завжди була значною. Якщо зануритись в історію, то дипломатичні стосунки можна прослідкувати навіть у варварських племенах, там теж відбувались переговори, укладались угоди та союзи економічного, військово-політичного характеру. Цілком логічно, що з часом дипломатичні зносин удосконалюються, змінюються, але їх суть

залишається єдиною – мирне врегулювання суперечливих питань та добросусідство.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про державну службу» від 7 червня 2018 року № 2449-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19> (дата звернення: 06.08.2020).
2. Матлай Л. (2017) «Дипломатична служба Іспанії в новому тисячолітті, «Політичні науки», № 1, 31-36 ст.
3. Григоренко Є., Журавель А. «Дипломатична служба в механізмі реалізації законодавства про національну безпеку України», Європейська дипломатія у XXI столітті: матеріали науково-практичного круглого столу (21 грудня 2018 року). Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2019, 23-26 ст. 184 с.

Пронь Л.М.

аспірантка,

*Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника*

ДОПОМОГА ПО ЧАСТКОВОМУ БЕЗРОБІТТЮ ПІДПРИЄМЦЯМ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ COVID-19

Станом на 28 серпня 2020 року у світі зареєстровано 24299923 хворих на коронавірусну хворобу, 827730 летальних випадків [11]. В Україні зареєстровано 114497 хворих на коронавірусну хворобу, 55083 одужало, 2451 летальних випадків, 1494243 протестовано [5].

Згідно епідемічної ситуації регіони позначаються різними рівнями небезпеки поширення коронавірусної хвороби: зеленим, жовтим, помаранчевим, червоним. На всій території України забороняється: перебувати в громадському транспорті та в громадських будівлях без маски; перетинати державний кордон або контрольні пункти без належного страхового полісу; перебувати на вулицях без документів, які засвідчують особу; залишати місця обсервації та самоізоляції самовільно. На кожен зону покладаються певні обмеження. В зеленій зоні потрібно: дотримуватися маскового режиму в громадських